

виробництва й соціально-економічному розвитку регіонів, широкому впровадженню інновацій у виробництво й підвищенню конкурентоспроможності продукції, застосуванню на рівні регіональної економіки нових форм господарювання відповідно до вимог світового ринку, забезпеченню ефективного зв'язку науки і бізнесу, прискореному просуванню інновацій на ринок.

Недостатній обсяг вітчизняних та іноземних інвестицій в розвиток інноваційної інфраструктури зумовлюють необхідність залучення додаткових джерел фінансування на місцевому рівні, а також створення сприятливого для інвестування середовища.

Набуття місцевими органами влади більш широких повноважень має на меті розширення власної фінансової бази за рахунок внутрішніх джерел та розробки відповідних механізмів акумуляції додаткових фінансових ресурсів до місцевих бюджетів.

Проте концептуальною базою для забезпечення розвитку регіональної інноваційної інфраструктури в умовах децентралізації є не лише розподіл фінансових ресурсів та повноважень, але й відповідальності між державою та місцевими органами влади.

Отже, сьогодні актуальним питанням для України залишається формування і розвиток високотехнологічної інфраструктури регіональної економіки, спроможної обслуговувати інноваційні виробництва та підвищувати її конкурентоспроможність.

ВИЗНАЧЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ІНФРАСТРУКТУРОЮ МІСТА НА ДОСВІДІ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Х. І. КАЛАШНІКОВА, канд. екон. наук, доц.,
доц. кафедри менеджменту і адміністрування
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Сучасний стан господарської інфраструктури міст України не відповідає світовому рівню. Наявні теоретичні дослідження інфраструктури міст характеризується неповнотою щодо моделювання й оптимізації системи життєзабезпечення, а також слабкістю практичних рекомендацій з їх функціонування. У сучасних соціально-економічних умовах розробка методології ефективності надання житлово-комунальних послуг, на думку вчених О. Димченко [2], В. Бабаєва [3], С. Богачева [4], О. Карлової [5], О. Тищенко [6] є актуальною. Дослідження закордонного досвіду реформування міського господарства та інфраструктурних об'єктів набуває особливого значення при формуванні ефективних систем управління житлово-комунальним господарством, що є невід'ємною частиною інфраструктури міста.

Вирішення проблеми потребує удосконалення підходів до фінансування галузі, додержання ефективного використання бюджетних коштів під час реалізації державної політики, розроблення ефективних механізмів залучення позабюджетних коштів, зокрема коштів міжнародних фінансових установ та донорських організацій, для формування якісного нового житлового фонду і реформування житлово-комунального господарства в рамках розвитку публічно-приватного партнерства.

У Східній Германії до проведення реформування галузі житлово-комунального господарства ціни на житлово-комунальні послуги формувались державою і десятиріччями залишались на одному рівні [2]. Таке ціноутворення не дозволяло підтримувати на належному рівні активну інноваційно-інвестиційну діяльність і виділяти достатньо коштів на модернізацію комунальної інфраструктури. В результаті з'явилися наступні передумови реформування житлово-комунального господарства: зростання втрат ресурсів, відсутність інформації про технічний стан інфраструктури, недосконала система тарифного ціноутворення, яка не дозволяла прозоро аналізувати витрати. Основними засадами реформи було встановлення системи ефективного муніципального самоврядування. Для цього було необхідно: демонополізувати і акціонувати надавачів послуг, налагодити організаційно-економічні механізми втілення інновацій саме з метою модернізації комунальної інфраструктури. З колишніх житлових «агентств» були створені міські житлові підприємства. Загострилася проблема економії енергоресурсів. Виникли перші банки сприяння розвитку житлово-комунального господарства, які підключили під державні гарантії свої кошти в ремонт квартир - утеплення, і вже це дало ефект економії коштів: у платежах відбулося зниження з 2,10 ДМ Ум² до 1,00 ДМ Ум² площі житла. На перехід до нового рівня економічного стану та надання послуг Германії знадобилось 10-12 років.

У США знайшла розвиток інша модель, там існує федеральний і муніципальний уряди. Федеральний уряд приймає загальні стандарти якості, безпеки, енергоспоживання та праці. Вони встановлюються федеральним законом і мають впроваджуватися кожним окремим штатом. На місцевому рівні муніципальні органи влади створюють комунальні підприємства, які мають муніципальну або приватну форму власності, працюють за контрактом з муніципалітетом, і діяльність яких є фінансово незалежною. При визначенні тарифів на комунальні послуги в США використовується два основних підходи. Перший підхід передбачає визначення тарифної плати у вигляді фіксованої і змінної частини. Інший підхід передбачає визначення тарифної плати за приєднання та за вартість виробництва і надання послуг [3].

Польща почала проведення тарифної реформи у галузі водопровідно-каналізаційного господарства з реструктуризації комунальних підприємств у самоокупні організації, діяльність яких регулювалася б органами місцевого самоврядування, і які б надавали свої послуги за ціною, що повністю

покриває вартість виробництва та надання послуг [6].

Проблема інвестицій і кредитів, як заявляють адміністратори й фахівці, теж має своє рішення. Характеристика механізму управління та функціонування міста, підкреслює взаємозв'язок соціальних і економічних чинників, виділяє міжрегіональні і внутрішні зв'язки, характерні для міста як відкритої соціально-економічної системи. Тому необхідно в комплексі враховувати вплив соціологічних і економічних законів, що пояснюють основний системо утворюючий зв'язок – спосіб життя населення з рівнем загального розвитку міста.

Аналізуючи вище викладене, можна зробити такий висновок, що розвиток і вдосконалення систем управління інфраструктури міста включає дослідження з питань соціально-економічних особливостей міського господарства, його реформування, формування ринкових механізмів функціонування й розвитку, нові підходи та принципи формування цінової і тарифної політики та теоретичні основи управління господарством міського комплексу. Сучасний стан елементів інфраструктури міст потребує активізації інноваційно-інвестиційної складової розвитку і додаткової бюджетної підтримки та змін в законодавстві для надання більшої самостійності.

Література

1. Закон «Про стимулювання розвитку регіонів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Житлово-комунальне господарство в реформаційному процесі: аналіз, проектування, управління: монографія / О.В. Димченко; Харків: ХНАМГ, 2009. – 356 с.
3. Бабаєв В.М. Управління міським господарством: теоретичні та прикладні аспекти: монографія / В.М. Бабаєв. – Харків: Видавництво ХарPI НАДУ, 2004. – 188 с.
4. Богачев С.В. Проблемы теории и практики развития городской хозяйственной системы: монография / С.В. Богачев // НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исследований. – Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2006. – 381 с.
5. Карлова О.А. Теорія і практика розвитку інфраструктури міста: монографія / О.А. Карлова. – Харків: Видавництво «ФОРТ», 2010. – 280 с.
6. Тищенко О.М. Реформування житлово-комунального господарства: теорія, практика, перспективи: монографія / О.М. Тищенко. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 368с.

ІСТИТУЦІОНАЛЬНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Н. В. КРАВЧЕНКО, канд.екон. наук, доц.,
доц. кафедри економіки, організації та управління підприємствами
*Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний
університет», м. Кривий Ріг*

Сучасний етап реалізації економічних реформ вимагає побудови дієвого механізму функціонування регіонів та забезпечення їх фінансової незалежності. Особлива місце у цьому процесі належить формуванню і